

Eduskunnan Sivistysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 249/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta/Lausuntopyyntö

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta. Opetushallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan varhaiskasvatuslain tarkentamista päiväkodin henkilöstön mitoituksista poikkeamisen alan osalta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluvan velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemastaan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhasta sekä ilmoituksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus koskisi varhaiskasvatuslain soveltamisalaan kuuluvaa julkista ja yksityistä toimintaa.

Opetushallituksen näkemyksen mukaan päiväkodin henkilöstömitoituksesta poikkeamiseen (36 §) liittyvän säännöksen tarkennus on perusteltu. Opetushallitus kuitenkin muistuttaa, ettei riittävä henkilöstömäärä yksin takaa laadukasta varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Opetushallitus korostaa esimerkiksi henkilöstölle annettavan riittävän ja oikea-aikaisen täydennyskoulutuksen merkitystä. Lasten kehityksen ja oppimisen edistäminen, lasten yksilöllinen huomiointi sekä lasten tuen tarpeiden havaitseminen ja toteuttaminen ovat myös merkittävässä asemassa laadukasta varhaiskasvatustoimintaa määriteltäessä. Varhaiskasvatuksen laatuun ja turvalliseen kasvu- ja oppimisympäristöön tulee kiinnittää erityistä huomiota ja siksi riittävä henkilöstömäärä sekä sijaisjärjestelmä ovat tärkeässä roolissa.

Opetushallitus esittää ilmoitusvelvollisuuden (57 a § ja 57 b §) osalta harkittavaksi, onko tarpeellista säätää asiasta varhaiskasvatuslaissa vai riittäisivätkö muiden lakien säännökset. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on jo velvollisuus, viitaten lastensuojelulakiin ja työturvallisuuslakiin, ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista tai ilmeisen epäkohdan uhasta esihenkilölle. Lisäksi varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan tulee jo nyt tarvittaessa antaa ohjausta ja neuvontaa henkilöstölleen. Varhaiskasvatuslakia voisi rinnastaa perusopetuslakiin, jossa ilmoitusvelvollisuudesta ei säädetä erikseen. Opetushallitus korostaa, että ensisijainen keino puuttua epäkohtiin on tuoda huoli esiin omassa tiimissä työyhteisössä ja esihenkilölle. Varhaiskasvatuksen opettajan pedagoginen vastuu kattaa huolen puheeksi ottamisen.

Aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen, joka valvoo varhaiskasvatuksen toteutusta, antaa ohjausta ja neuvontaa ja tarvittaessa

24.2.2021

OPH-743-2021

sovittaa yhteen toimintaa. Aluehallintovirastoille voi tarvittaessa tehdä kantelun varhaiskasvatukseen liittyvistä epäkohdista.

Opetusneuvos

Kati Costiander

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.